

COSTACHI BUZDUGAN (1932–2011)

Conu Costachi, cum îi spuneau colegii, în majoritate nu cu mult mai tineri, a fost un împătimit arheolog și muzeograf. Era destul să-i spui că peste șapte văi și șapte dealuri se bănuie a fi o urmă din timpurile vechi că se ducea imediat să o găsească și cerceteze.

S-a născut la două zile după Drăgaică, pe 26 iunie 1932, în comuna Popești, din județul Iași. Școala elementară o urmează, în plin război, între anii 1939–1946, în comuna natală. Este înscris, de către părinți, oameni cu frica de Dumnezeu, în anul 1947, la celebrul Seminar Teologic „Veniamin Costache” din Iași. Dar evenimentele din anul 1948 îl fac să se transfere la nu mai puțin celebrul Liceu Național din Iași al cărui absolvent devine în anul 1953. Înclinațiile umaniste îl îndeamnă spre Facultatea de Istorie din cadrul Universității „Al.I. Cuza” din Iași, ale cărei cursuri le urmează în perioada 1953–1957.

În perioada studenției participă la cercetările de pe șantierele arheologice de la Valea Lupului (Iași) și Valea Bistriței atrăgând atenția profesorilor săi. La recomandarea acestora, în anul 1958, este numit director al Muzeului de Istorie din Tâgul Ocna unde va activa timp de trei ani. Aici, dispunând doar de o modestă zestre de

arheologie și numismatică, inițiază o campanie de cercetări arheologice, mai ales pe Valea Troțușului, în vederea constituirii colecțiilor necesare organizării și deschiderii expoziției de bază.

În anul 1961 se transferă la Muzeul de Istorie din Onești, tot ca director și organizator din nimic a unui nou muzeu.

Prin colaborare cu Institutele de Arheologie din Iași și București, cu Muzeul de Istorie din Bacău sau sub conducere proprie efectuează săpături arheologice în stațiunile neolitice de la Viișoara, Gura Văii – Onești, în așezarea din epoca bronzului de la Bogdănești, în necropola de epoca bronzului de la Căbești, în necropola getică de la Slobozia – Onești, în așezarea getică de la Glăvănești, în așezarea prefeudală de la Oituz.

Colaborează la șantierele arheologice de la Buda-Blăgești, Bărboasa, Aldești, Moldoveni, Poiana-Tecuci (*Piroboridava*), Răcătău (*Tamasidava*) și Bradu (*Zargidava*).

OM bun la toate face singur restaurarea pieselor arheologice descoperite. De asemenea, fotografierea și desenarea lor.

Timp de doi ani, între 1968–1969, se mută la Iași și este numit șef de secție, secția de preistorie a Muzeului de Istorie a

Moldovei din Iași, definitivând tematica expozițională a secției.

Iar din 1969 până în 1971 ocupă postul de șef de secție la Muzeul de Istorie din Bacău și secretar al Colegiului de redacție al anuarului „Carpica” al muzeului.

Între anii 1971–1975 face parte din echipa vrednicului de amintire Iulian Antonescu în funcția de inspector principal în cadrul Direcției Muzeelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste.

În calitate pe care o avea sprijină și acordă asistență tematică pentru organizarea expozițiilor de bază sau temporare la muzeele din Vaslui, Alba Iulia, Craiova, Ploiești, Pitești etc.

Apoi, între anii 1975–1990 este muzeograf principal la Muzeul Național de Istorie a României din București.

Aici efectuează săpături de salvare la Giurcani și Fedești (jud. Vaslui), Onești și Horgești (jud. Bacău), Roma (jud. Botoșani), Sibiciu de Sus, Valea Viei și Viperești (jud. Buzău), Hârșova (jud. Constanța).

În anul 1990 se pensionează la cerere, dar nu renunță la arheologie și muzeografie. Continuă a alerga pe toate dealurile și văile, la muzee și colecționari, în special pe plaiuri moldave, în vederea depistării de noi piese și urme arheologice.

Pentru doi ani, între 1993–1994, se angajează cu Convenție Civilă la Muzeul de Istorie „Iulian Antonescu” din Bacău.

Prin urmare o viață întreagă în muzee și printre obiecte de patrimoniu cultural național. Participă la Sesiunile anuale de

rapoarte arheologice și la diferite sesiuni de comunicări științifice ale mai tuturor muzeelor din România. Singura călătorie în străinătate nu a putut-o efectua decât în 1972, în Bulgaria ...

A scris, singur sau în colaborare, trei cărți și circa 60 de articole în publicații de specialitate ori în presă. A realizat un documentar științific pentru TV Onești privind Antichitățile Troțușului și a redactat recenzii pentru mai multe cărți, opere ale colegilor de breaslă.

Bun coleg, mereu vesel, îi plăcea anturajul celor cu care avea de schimbat opinii și informații privind istoria, arheologia și muzeografia. Se gândea mereu la soarta familiei sale și spera într-un viitor mai bun pentru toți și toate ...

Cu acest gând, după o relativ lungă și grea suferință, a fost răpus de o boală nemiloasă în dimineața zilei Ocrotitorului Bucureștilor, Sf. Dimitrie cel Nou, pe 27 octombrie 2011.

Nouă nu ne rămâne decât să-i spunem *Sit tibi terra levis* așa cum îi place arheologului când mânuiește șpaclul.

Dumnezeu să-l aibă în paza Sa !

Georgel TROHANI